

Plan Działania MAEA w sprawie Bezpieczeństwa Jądrowego

Konferencja Ministerialna w sprawie Bezpieczeństwa Jądrowego została zwołana w czerwcu 2011 roku w celu ukierunkowania, pod przewodnictwem MAEA, procesu uczenia się, podejmowania działań oraz wyciągania wniosków płynących z lekcji, jaką była awaria Elektrowni Jądrowej TEPCO Fukushima Daiichi, tak aby poprawić bezpieczeństwo jądrowe, przygotowanie do reagowania na zdarzenia radiacyjne oraz ochronę radiologiczną ludności i środowiska na całym świecie. Podczas konferencji przyjęto Deklarację Ministerialną, która między innymi:

- „Zwróciła się do Dyrektora Generalnego MAEA o przygotowanie Sprawozdania z odbywającej się w czerwcu 2011r. Konferencji Ministerialnej w sprawie Bezpieczeństwa Jądrowego oraz projektu Planu Działania na podstawie Deklaracji Konferencji Ministerialnej, a także wniosków i rekomendacji sformułowanych podczas trzech sesji roboczych Konferencji Ministerialnej na podstawie dostępnej tam wiedzy fachowej. Dyrektor Generalny MAEA został również poproszony o promowanie współpracy dotyczącej rezultatów Konferencji oraz, w razie potrzeby, koordynowanie przebiegu współpracy między ważnymi organizacjami międzynarodowymi, oraz o usprawnienie konsultacji projektu Planu Działania wśród Państw Członkowskich”;
- „Zwróciła się do Dyrektora Generalnego MAEA o przedstawienie Sprawozdania oraz projektu Planu Działania obejmującego wszelkie istotne aspekty dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego, przygotowania do reagowania na zdarzenia radiacyjne oraz ochrony radiologicznej ludności i środowiska, jak również odnośnych międzynarodowych ram prawnych Radzie Gubernatorów MAEA oraz Konferencji Generalnej na najbliższych posiedzeniach wyznaczonych na 2011 rok”;
- „Wezwała Radę Gubernatorów MAEA oraz Konferencję Generalną do uwzględniania rezultatów Konferencji Ministerialnej w swoich decyzjach oraz do udzielania wszelkiego możliwego wsparcia procesowi skutecznego, szybkiego i właściwie przygotowanego wdrażania Planu Działania”.

Mając na uwadze niniejszy Plan Działania, należy podkreślić, że:

- Odpowiedzialność za zapewnienie stosowania najwyższych standardów bezpieczeństwa jądrowego oraz zagwarantowanie szybkiej, przejrzystej i adekwatnej reakcji na zagrożenia jądrowe, łącznie z kwestią usuwania i naprawy luk w systemie bezpieczeństwa, które ujawniły się w czasie awarii, spoczywa na każdym Państwie Członkowskim oraz organizacji eksploatującej.
- Normy Bezpieczeństwa MAEA stanowią podstawę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w celu ochrony ludności i środowiska przed szkodliwymi skutkami promieniowania jonizującego, i tak jak było dotychczas pozostaną obiektywne, jawne i technologicznie neutralne.
- Przejrzystość (transparentność) we wszystkich aspektach bezpieczeństwa jądrowego, oznaczająca jawne, szybkie i nieprzerwane przekazywanie i rozpowszechnianie informacji, łącznie z informacjami dotyczącymi awarii jądrowych i ich radiologicznych skutków, posiada szczególne znaczenie, jeśli chodzi o poprawę bezpieczeństwa i spełnienie wysokich oczekiwań społecznych. Awarie jądrowe mogą mieć skutki o charakterze trans-granicznym, dlatego też tak ważne jest zapewnienie odpowiedniego reagowania w oparciu o wiedzę naukową i pełnej transparentności działań.
- Wraz z rosnącym zrozumieniem wszystkich aspektów awarii, zostanie wykonana dodatkowa analiza przyczyn źródłowych. Można będzie wyciągnąć dalsze wnioski i, jeśli zajdzie taka potrzeba, uwzględnić je w proponowanych działaniach, aktualizując tym samym Plan Działania. Konferencja Wysokiego Szczebla, która ma zostać zorganizowana przez Japonię i MAEA w 2012 roku, stanowić będzie dobrą okazję do poznania dalszych wniosków płynących z „lekcji” awarii Fukushima oraz do wzmocnienia transparentności.

- Szybkie i skuteczne wdrażanie działań przez Agencję, zgodnie z Planem Działania, pokrywane będzie z funduszy MAEA na drodze ustalania priorytetów i skutecznego wykorzystywania środków pochodzących z regularnego budżetu, a także poprzez dobrowolne wkłady w ramach środków pozabudżetowych.

Celem Planu Działania jest określenie programu pracy zmierzającego do wzmocnienia globalnych ram bezpieczeństwa jądrowego. Plan obejmuje działania wynikające z Deklaracji Ministerialnej, wniosków i rekomendacji sformułowanych podczas sesji roboczych Konferencji Ministerialnej, a także ze zgromadzonych doświadczeń i wiedzy, w szczególności – ujętych w sprawozdaniu INSAG (GOVIN/2011/11). Plan Działania ma też na celu ułatwienie konsultacji między Państwami Członkowskimi.

Powodzenie niniejszego Planu Działania we wzmocnieniu bezpieczeństwa jądrowego zależy od jego skutecznego wdrażania poprzez pełną współpracę i uczestnictwo Państw Członkowskich, ale też zależy od zaangażowania wielu innych zainteresowanych stron¹. Dlatego też zachęcamy wszystkie strony do intensywnej współpracy we wdrażaniu Planu Działania w celu maksymalizacji korzyści jakie można wnieść z lekcji tej awarii oraz do jak najszybszego przedstawienia konkretnych wyników swojej pracy. Postępy z wdrażania Planu Działania zostaną zaprezentowane zgromadzeniu Rady Gubernatorów, zaplanowanym na wrzesień 2012 roku oraz podczas Konferencji Generalnej w 2012 roku, a później będą przedstawiane rokrocznie, jeżeli zajdzie taka potrzeba. Dodatkowo, nadzwyczajne spotkanie Stron Konwencji bezpieczeństwa jądrowego (ang. *Convention on Nuclear Safety – CNS*) w 2012 roku stanowić będzie dobrą okazję do rozważenia dalszych środków mających na celu wzmocnienie bezpieczeństwa jądrowego.

Wzmocnienie bezpieczeństwa jądrowego w kontekście zaistniałej awarii realizowane jest poprzez zastosowanie wielu środków zaproponowanych w niniejszym Planie Działania, obejmujących 12 głównych działań, z których każdemu odpowiadają stosowne pod-działania. Najważniejsze działania skupiają się na następujących tematach: ocenach bezpieczeństwa w świetle awarii Elektrowni Jądrowej TEPCO Fukushima Daiichi; eksperckich misjach przeglądowych MAEA; przygotowaniach do reagowania na zdarzenia radiacyjne; krajowych urzędach dozоровych; organizacjach eksploatujących; Normach Bezpieczeństwa MAEA; międzynarodowych ramach prawnych; Państwach Członkowskich, które planują uruchomienie programu energetyki jądrowej; budowaniu potencjału; ochronie ludności i środowiska przed promieniowaniem jonizującym; komunikowaniu się i rozpowszechnianiu informacji; badaniach i rozwoju.

Oceny bezpieczeństwa w świetle awarii Elektrowni Jądrowej TEPCO Fukushima Daiichi

Należy przeprowadzić ocenę luk w systemie bezpieczeństwa elektrowni jądrowych w kontekście aktualnych wniosków płynących z lekcji awarii

- Państwa Członkowskie powinny niezwłocznie przeprowadzić krajową ocenę cech projektu elektrowni jądrowych pod kątem odporności na wystąpienie w danej lokalizacji skrajnych zagrożeń naturalnych; Państwa Członkowskie powinny też natychmiast wdrożyć konieczne działania naprawcze.
- Sekretariat MAEA, biorąc pod uwagę bieżące doświadczenia, opracuje odpowiednią metodologię i przekaże ją Państwom Członkowskim, które mogą zechcieć wykorzystać ją w trakcie przeprowadzania swoich ocen krajowych.

¹ Strony zainteresowane to, między innymi, rządy, odpowiednie organizacje międzynarodowe i stowarzyszenia, organu dozоровe, organizacje eksploatujące, przemysł jądrowy, organizacje odpowiedzialne za utylizację odpadów promieniotwórczych, organizacje zapewniające wsparcie techniczne i bezpieczeństwo, organizacje badawcze, instytucje edukacyjne i szkoleniowe oraz inne ważne organy.

- Sekretariat MAEA, w odpowiedzi na stosowną prośbę, udzieli Państwom Członkowskim pomocy i wsparcia w przeprowadzeniu krajowej oceny projektów elektrowni jądrowych w zakresie właściwych dla danej lokalizacji skrajnych zdarzeń naturalnych.
- Sekretariat MAEA, w odpowiedzi na stosowną prośbę, przeprowadzi misje przeglądowe i udzieli dodatkowego wsparcia Państwom Członkowskim.

Eksperckie misje przeglądowe MAEA

Należy wzmocnić program eksperckich misji przeglądowych MAEA w celu uzyskania jak największych korzyści dla Państw Członkowskich

- Sekretariat MAEA wzmocni odbywające się do tej pory eksperckie misje przeglądowe poprzez uwzględnienie w nich wniosków płynących z lekcji awarii oraz poprzez zapewnienie, że przeglądy te odpowiednio uwzględnią kwestie skuteczności dozorowej, bezpieczeństwa eksploatacyjnego, bezpieczeństwa projektowego oraz przygotowania do reagowania na zdarzenia radiacyjne; Państwa Członkowskie udostępnią swoich ekspertów do celów realizacji tych misji.
- Sekretariat MAEA w trosce o wzmocnienie transparentności, będzie przekazywał komunikaty i streszczenia dotyczące tego, gdzie i kiedy odbywały się eksperckie misje przeglądowe oraz niezwłocznie po przeprowadzeniu każdego przeglądu, za zgodą zainteresowanego Kraju, udostępni opinii publicznej jego wyniki.
- Państwa Członkowskie zachęca się do dobrowolnego podejmowania na swoim terytorium eksperckich misji przeglądowych MAEA, wraz z przeglądami uzupełniającymi, odbywającymi się z określoną częstotliwością; Sekretariat MAEA niezwłocznie odpowie na stosowną prośbę o przeprowadzenie takich przeglądów.
- Sekretariat MAEA oceni, a w razie potrzeby również wzmocni, efektywność eksperckich misji przeglądowych MAEA.

Przygotowanie do reagowania na zdarzenia radiacyjne

Należy wzmocnić gotowość oraz zdolność do reagowania na zdarzenia radiacyjne

- Państwa Członkowskie przeprowadzą niezwłocznie przegląd wstępny, a następnie będą wykonywać regularne przeglądy krajowego systemu reagowania na zdarzenia radiacyjne; Sekretariat MAEA, w odpowiedzi na stosowną prośbę, zapewni wsparcie i pomoc w ramach misji „Przegląd Systemu Reagowania” (ang. *Emergency Preparedness Review – EPREV*).
- Sekretariat MAEA, Państwa Członkowskie oraz odpowiednie organizacje międzynarodowe będą dokonywać przeglądy oraz wzmocniać współpracę międzynarodową w obszarze reagowania na zdarzenia radiacyjne, uwzględniając rekomendacje zamieszczone w końcowym raporcie pt. „Międzynarodowy Plan Działania w celu Wzmocnienia Międzynarodowego Systemu Reagowania na Zdarzenia Radiacyjne, w tym awarie jądrowe”, (ang. *International Action Plan for Strengthening the International Preparedness and Response System for Nuclear and Radiological Emergencies*) oraz promując większy udział odpowiednich organizacji międzynarodowych we Wspólnym Planie Organizacji Międzynarodowych dotyczącym Zarządzania w sytuacji Zdarzeń Radiacyjnych (ang. *Joint Radiation Emergency Management Plan of the International Organizations*).
- Sekretariat MAEA, Państwa Członkowskie oraz odpowiednie organizacje międzynarodowe wzmocnią mechanizmy pomocowe, tak, aby zapewnić możliwość udzielenia niezwłocznej pomocy w sytuacji

zdarzenia radiacyjnego.. Należy przy tym rozważyć wzmocnienie i efektywniejsze wykorzystanie do tego celu istniejącego już Systemu Reagowania i Wzajemnej Pomocy MAEA (ang. *Response and Assistance Network – RANET*), wraz z rozszerzeniem jego zdolności do szybkiego reagowania.

- Państwa Członkowskie rozważą dobrowolne utworzenie krajowych grup szybkiego reagowania, które mogłyby być wykorzystane w ramach międzynarodowego systemu wzajemnej pomocy RANET.
- Sekretariat MAEA, w przypadku wystąpienia zagrożenia jądrowego oraz za zgodą zainteresowanego Kraju, przeprowadzi we właściwym czasie misje ustalające stan faktyczny, a następnie udostępni opinii publicznej ich wyniki.

Krajowe organy dozorowe

Należy wzmocnić skuteczność krajowych organów dozorowych

- Państwa Członkowskie wykonają najpierw szybki przegląd krajowy a następnie regularne przeglądy swoich organów dozorowych wraz z oceną ich skutecznej niezależności, adekwatności zasobów ludzkich i finansowych a także potrzeb odpowiedniego wsparcia technicznego i naukowego w celu właściwego realizowania przez organy dozoru jądrowego swoich obowiązków.
- Sekretariat MAEA wzmocni Służbę Zintegrowanego Przeglądu Dozorowego (ang. *Integrated Regulatory Review Service – IRRS*) służącą eksperckiemu przeglądowi dozorowej skuteczności poprzez bardziej kompleksową ocenę zgodności krajowych regulacji z Normami Bezpieczeństwa MAEA.
- Każdy Państwo Członkowskie posiadający elektrownie jądrowe będzie dobrowolnie gościł, w ramach regularnych spotkań, misję Służby Zintegrowanego Przeglądu Dozorowego MAEA mającą na celu ocenę krajowego systemu dozorowego. Dodatkowo, planuje się przeprowadzanie misji uzupełniających, która odbywać się będzie w ciągu 3 lat od daty głównej misji Służby Zintegrowanego Przeglądu Dozorowego.

Organizacje eksploatujące

Należy wzmocnić skuteczność organizacji eksploatujących w zakresie bezpieczeństwa jądrowego

- Państwa Członkowskie, zapewnią w potrzebnym zakresie poprawę systemów zarządzania, kultury bezpieczeństwa, zarządzania zasobami ludzkimi oraz potencjału naukowego i technicznego w organizacjach eksploatujących; Sekretariat MAEA, w odpowiedzi na stosowną prośbę, udzieli pomocy Państwom Członkowskim.
- Każdy Państwo Członkowskie posiadający elektrownie jądrowe będzie w ciągu najbliższych trzech lat dobrowolnie gościł na swoim terytorium przynajmniej jedną misję Zespołu Przeglądu Bezpieczeństwa Eksploatacji MAEA (ang. *Operational Safety Review Team – OSART*), która na początku skoncentruje swoją uwagę na starszych elektrowniach jądrowych. Następnie misje OSART będą regularnie, dobrowolnie podejmowane przez Państwa Członkowskie.
- Sekretariat MAEA wzmocni współpracę z WANO poprzez nowelizację istniejącego Porozumienia w celu poprawy wymiany informacji dotyczących doświadczeń eksploatacyjnych i innych ważnych obszarów bezpieczeństwa i technologii oraz, w ramach konsultacji z pozostałymi zainteresowanymi stronami, przeprowadzi badanie mechanizmów służących poprawie komunikacji i współdziałania między organizacjami eksploatującymi.

Normy Bezpieczeństwa MAEA

Należy dokonać przeglądu i wzmocnić Normy Bezpieczeństwa MAEA i poprawić ich wdrażanie

- Komisja ds. Norm Bezpieczeństwa oraz Sekretariat MAEA dokonają przeglądu i znowelizują, w razie potrzeby, wykorzystując w bardziej skuteczny sposób istniejący proces, odpowiednie Normy Bezpieczeństwa² MAEA według ustalonych priorytetów.
- Państwa Członkowskie muszą jak najszerzej i jak najskuteczniej stosować Normy Bezpieczeństwa MAEA w oparciu o zasadę otwartości, transparentności i we właściwym czasie. Sekretariat MAEA będzie nadal udzielał wsparcia i pomocy we wdrażaniu Norm Bezpieczeństwa MAEA.

Międzynarodowe ramy prawne

Należy poprawić skuteczność międzynarodowych ram prawnych

- Państwa-Strony zbadają mechanizmy mające na celu wzmocnienie skuteczności wdrażania Konwencji bezpieczeństwa jądrowego, Wspólnej Konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem oraz bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi, Konwencji o wczesnym powiadamianiu o awarii jądrowej oraz Konwencji o pomocy w przypadku awarii jądrowej lub zagrożenia radiologicznego, a także rozważą propozycje złożone w celu zmiany Konwencji bezpieczeństwa jądrowego oraz Konwencji o wczesnym powiadamianiu o awarii jądrowej.
- Zachęca się Państwa Członkowskie, aby przystąpiły i skutecznie wdrażały wyżej wymienione Konwencje.
- Państwa Członkowskie podejmą pracę zmierzającą do utworzenia globalnego systemu odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe, odpowiadającego na niepokoje tych wszystkich Krajów, które mogłyby ucierpieć na skutek awarii jądrowej i gwarantującego wypłacanie stosownych odszkodowań za szkodę jądrową. Międzynarodowa Grupa Ekspertcka do spraw Odpowiedzialności Cywilnej za Szkody Jądrowe (ang. *International Expert Group on Nuclear Liability – INLEX*) zaleci działania mające ułatwić wypracowanie takiego globalnego systemu. Państwa Członkowskie należą do rozważenia możliwość przyłączenia się do umów międzynarodowych o odpowiedzialności cywilnej za szkody jądrowe jako krok ku osiągnięciu takiego globalnego systemu.

Państwa Członkowskie planujące przystąpienie do programu energetyki jądrowej

Należy ułatwić rozwój infrastruktury, która niezbędna jest Państwom Członkowskim przystępującym do programu energetyki jądrowej

- Państwa Członkowskie utworzą odpowiednią infrastrukturę jądrową w oparciu o Normy Bezpieczeństwa MAEA oraz inne odpowiednie wytyczne, a Sekretariat MAEA w odpowiedzi na stosowną prośbę udzieli w tej kwestii pomocy.

² Przegląd ten mógłby obejmować, między innymi normy dotyczące infrastruktury dozоровej, przygotowania do reagowania na zdarzenia radiacyjne, bezpieczeństwa jądrowego i technologii (pod kątem: wyboru oraz oceny lokalizacji, oceny występowania skrajnych zdarzeń naturalnych wraz z ich łącznymi skutkami, zarządzania ciężką awarią, utraty zasilania elektrowni, utraty ostatecznego odbiornika ciepła, gromadzenia gazów wybuchowych, zachowania paliwa jądrowego oraz sposobów zapewnienia bezpieczeństwa przechowywania wypalonego paliwa).

- Przed uruchomieniem pierwszej elektrowni jądrowej, Państwa Członkowskie będą dobrowolnie gościły Zintegrowane Przeglądy Infrastruktury Jądrowej (ang. *Integrated Nuclear Infrastructure Review – INIR*) oraz odpowiednie eksperckie misje przeglądowe, obejmujące przeglądy bezpieczeństwa lokalizacji i projektu, zanim pierwsza elektrownia jądrowa zostanie uruchomiona

Budowa potencjału

Należy wzmocnić i utrzymać budowę potencjału

- Państwa Członkowskie posiadające programy energetyki jądrowej oraz te, które planują przystąpienie do takiego programu, będą wzmocniać, rozwijać, utrzymywać i wdrażać swoje programy budowy potencjału, łącznie z edukacją, szkoleniem i ćwiczeniami na poziomie krajowym, regionalnym i międzynarodowym; będą nieustannie dbać o zapewnienie wystarczających i kompetentnych zasobów ludzkich, które konieczne są do podjęcia obowiązków i zadań związanych z bezpiecznym oraz odpowiedzialnym i ugruntowanym stosowaniem technologii jądrowych; Sekretariat MAEA w odpowiedzi na stosowną prośbę udzieli wszelkiej pomocy w tej kwestii. Programy energetyki jądrowej muszą obejmować wszystkie dziedziny dotyczące bezpieczeństwa jądrowego, łącznie z bezpieczną eksploatacją, przygotowaniem do reagowania na zdarzenia radiacyjne oraz skutecznością dozoru; programy te będą rozszerzane w oparciu o istniejącą infrastrukturę budowy potencjału.
- Państwa Członkowskie posiadające programy energetyki jądrowej oraz te, które planują przystąpienie do takiego programu, będą wdrażały do swojej infrastruktury programu energetyki jądrowej wnioski płynące z lekcji awarii; Sekretariat MAEA w odpowiedzi na stosowną prośbę udzieli wszelkiej pomocy.

Ochrona ludności i środowiska przed promieniowaniem jonizującym

Należy zapewnić nieprzerwaną ochronę ludności i środowiska przed promieniowaniem jonizującym w następstwie awarii jądrowej

- Państwa Członkowskie, Sekretariat MAEA oraz odpowiednie pozostałe zainteresowane strony ułatwią dostęp i korzystanie z informacji, wiedzy fachowej i technik dotyczących monitorowania, dekontaminacji i naprawiania szkód zarówno na terenie jak i poza obrębem elektrowni jądrowej a Sekretariat MAEA rozważy strategie i programy mające na celu poprawę wiedzy i wzmocnienie zasobów w tym zakresie.
- Państwa Członkowskie, Sekretariat MAEA oraz odpowiednie pozostałe zainteresowane strony ułatwią dostęp i korzystanie z informacji, wiedzy fachowej i technik dotyczących usuwania uszkodzonego paliwa jądrowego oraz postępowania z i utylizacji odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku awarii jądrowej.
- Państwa Członkowskie, Sekretariat MAEA oraz odpowiednie pozostałe zainteresowane strony będą wymieniać między sobą informacje dotyczące oceny dawek promieniowania oraz ich oddziaływania na ludność i środowisko.

Komunikowanie i rozpowszechnianie informacji

Należy wzmocnić transparentność i skuteczność komunikowania oraz poprawić rozpowszechnianie informacji

- Państwa Członkowskie z pomocą Sekretariatu MAEA będą ulepszać system powiadamiania w sytuacjach zagrożenia oraz system sprawozdawczości i wymiany informacji a także wzmacniać swoje zasoby w tym zakresie.
- Państwa Członkowskie z pomocą Sekretariatu MAEA będą poprawiać transparentność oraz skuteczność komunikowania między operatorami, organami dozorowymi oraz różnymi organizacjami międzynarodowymi; będą także wzmacniać rolę MAEA jako koordynatora w tym zakresie, podkreślając fakt, że jak najbardziej swobodny przepływ oraz jak najszersze rozpowszechnianie informacji, dotyczących rozwiązań technicznych i technologii, związanych z bezpieczeństwem służy poprawie bezpieczeństwa jądrowego.
- W sytuacjach zagrożenia jądrowego, Sekretariat MAEA będzie przekazywać Państwom Członkowskim, organizacjom międzynarodowym oraz ogółowi społeczeństwa aktualne, jasne, faktycznie poprawne, obiektywne i łatwo zrozumiałe informacje dotyczące potencjalnych skutków takiego zagrożenia, łącznie z analizą dostępnych informacji, prognozami i możliwymi scenariuszami w oparciu o dowody, wiedzę naukową i zasoby Państw Członkowskich.
- Sekretariat MAEA zorganizuje międzynarodowe spotkania ekspertów mające na celu przeanalizowanie wszystkich istotnych aspektów technicznych i wyciągnięcie wniosków płynących z lekcji jaką była awaria elektrowni jądrowej Fukushima Daiichi.
- Sekretariat MAEA we współpracy z Japonią będzie ułatwiał wymianę informacji i w dalszym ciągu przekazywał Państwom Członkowskim w pełni przejrzyste oceny dotyczące awarii Elektrowni Jądrowej TEPCO Fukushima Daiichi.
- Sekretariat MAEA oraz Państwa Członkowskie w porozumieniu z OECD/NEA oraz Komitetem Doradczym ds. Międzynarodowej Skali Zdarzeń Jądrowych i Radiologicznych (ang. *International Nuclear and Radiological Event Scale – INES*) dokona przeglądu zastosowania skali jako narzędzia komunikacji.

Badania i rozwój

Należy skutecznie wykorzystywać badania i rozwój

- Odpowiednie zainteresowane strony, korzystając, w razie potrzeby, z pomocy udzielonej przez Sekretariat MAEA, przeprowadzą niezbędne badania w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego, technologii i inżynierii³, łącznie z badaniami dotyczącymi istniejących i nowych aspektów projektowych.
- Odpowiednie strony zainteresowane oraz Sekretariat MAEA będą wykorzystywać wyniki badań i rozwoju oraz dzielić się nimi z korzyścią dla Państw Członkowskich.

³ Na przykład w zakresie: ekstremalnych zagrożeń naturalnych, zarządzania ciężką awarią, całkowitej utraty zasilania elektrycznego, utraty ostatecznego odbiornika ciepła, układów wody zasilającej i kontroli przecieków, układu wentylacji obudowy, strukturalnej integralności obudowy bezpieczeństwa oraz konstrukcji budowlanej basenu wypalonego paliwa, zachowania się zespołu paliwowego, a także po-awaryjnych systemów monitorujących w skrajnie wymagających warunkach eksploatacyjnych.